

Projekt

z dnia 4 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
BURMISTRZA TRZEBIATOWA**

z dnia 3 grudnia 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2027**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz.1465, 1572), art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 2151), art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz.1939) Rada Miejska w Trzebiatowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 - 2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Trzebiatowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Dennis Warcholak

RADCA PRAWNY

Marcin Markowicz
Sz-1081

Uzasadnienie
do Uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Trzebiatowie
z dnia .....2024 r.

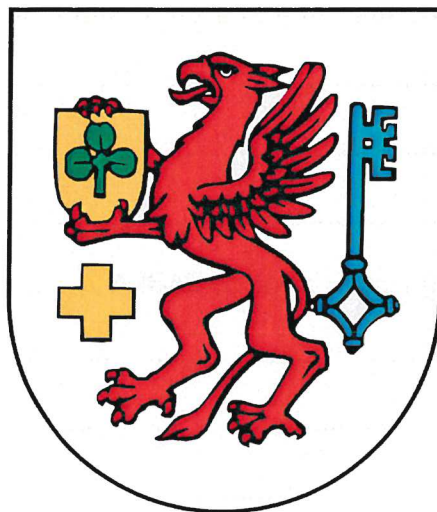
Art. 41 ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określa, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należą do zadań własnych Gminy, jak również art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, nakłada obowiązki na samorządy gminne. Przedmiotowe ustawy stanowią podstawę opracowywania kierunków działań jednocześnie. Program opiera się o bieżące rekomendacje Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, które przypominają o obowiązku przeznaczania środków finansowych pochodzących zarówno z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z dodatkowej opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości minimalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml zgodnie z celami ustawowymi, czyli odpowiednio na realizację:

- gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tzw. korkowe,

- lokalnej między sektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu tzw. małpki.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii na lata 2025 – 2027 uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia 2021 – 2025.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWNIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2025 - 2027**

Trzebiatów, listopad 2024 rok

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie	3
II. Regulacje prawne	4
III. Uzasadnienie konieczności realizacji	5
IV. Diagnoza	5
3.1. Diagnoza problematyki uzależnień w aspekcie rynku alkoholowego	7
3.2. Diagnoza problemów uzależnień w wymiarze lokalnym	10
3.3. Kierunki działań	14
V. Analiza SWOT	15
VI. Cele Programu	17
VII. Zadania Programu	18
VIII. Działalność i zasady wynagrodzeń członków GKRPA	22
IX. Adresaci Programu	23
X. Realizatorzy i partnerzy	24
XI. Źródła finansowania	24
XII. Kontrola realizacji Programu	24

I. WPROWADZENIE.

Ustawodawca w 2022 r. wprowadził połączenie zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii w jeden gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, którego elementem jest także przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym. Kluczowymi aktami prawnymi uwzględniającymi i omawiającymi przedmiotową problematykę jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym i przyjmowany na jej podstawie Narodowy Program Zdrowia na 2021 – 2025. Ustawa o zdrowiu publicznym określa tryb powierzania zadań z zakresu zdrowia publicznego między innymi zapobiegania uzależnieniom oraz skutkom zdrowotnym i społecznym wynikającym z uzależnień (do wyboru zadań nie stosuje się przepisów o zamówieniach publicznych oraz przepisów o prowadzeniu działalności pożytku publicznego na podstawie realizacji zadań publicznych). Natomiast jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia jest profilaktyka uzależnień a do realizacji tego zadania wskazane są jednostki samorządu terytorialnego.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 – 2027, zwany dalej „Programem”, w układzie dokumentów strategicznych Gminy Trzebiatów jest dokumentem dziedzinowym, szczegółowo określającym założenia kierunkowe w zakresie problematyki uzależnień z uwzględnieniem problematyki przemocy domowej i sposoby ich realizacji. Program jest zgodny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2030. Zakres ujętych zadań stanowi kontynuację działań podejmowanych w latach poprzednich w zakresie profilaktyki i oddziaływań mających na celu redukcję szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania substancji psychoaktywnych. Zakres zadań ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin obowiązek realizacji działań art. 7 ust. 1 pkt. 5 ustawy o samorządzie gminnym. Natomiast zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii art. 10 ust.1.

Głównym celem Programu pozostaje ograniczenie rozmiarów szkód związanych z nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych, oraz przeciwdziałanie uzależnieniom. Prowadzenie w tym zakresie działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej oraz wdrażanie działań profilaktycznych w celu ograniczenia rozmiarów szkód związanych z nadużywaniem środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i wdrażaniu działań zapobiegawczych w celu zmniejszenia skutków negatywnych zjawisk społecznych. Działania związane z rozwiązywaniem problemów uzależnień mają charakter długofalowy. Adresatami programu pozostają mieszkańcy Gminy Trzebiatów.

Obszar problematyki uzależnień jest szeroki i dotyczy wielu dziedzin życia społecznego. Działania

podejmowane w tym zakresie muszą opierać się na kompleksowej i spójnej strategii przeciwdziałania uzależnieniom, z uwzględnieniem problematyki przemocy domowej. Realizacja zadań winna być oparta na konsekwentnym inicjowaniu i wdrażaniu skutecznych programów profilaktycznych, informacyjno-edukacyjnych oraz zabezpieczeniu specjalistycznego wsparcia. Podejmowane działania uwzględniają obowiązujące przepisy prawa oraz system rekomendacji Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Działania jednostki samorządu gminy ujęte w Programie będą realizowane w okresie 3 lat.

II. REGULACJE PRAWNE.

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Dz.U z 2023 r. poz. 2151 t.j.
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii Dz.U. z 2023 r. poz.1939 t.j.
3. Ustawa z 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym Dz. U. z 2024 r. poz. 1670 t.j.
4. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Dz.U. z 2024 r. poz.1465 t.j.
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej Dz.U. z 2024 r.poz. 1673 t.j.
6. Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Dz.U. z 2024 r. poz. 177 t.j.
7. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych Dz.U. z 2024 r. poz.146 t.j.
8. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Dz.U. z 2024 r. poz.1283 t.j.
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie Dz.U. z 2024 r.poz.1491 t.j.
10. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych Dz.U. z 2024 r. poz. 1320 t.j.
11. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego Dz.U. z 2024 r. poz.917 t.j.
12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 DZ.U. z 2021 r. poz.642.
13. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych.

Poziom gminny.

- 1.Uchwała Nr XXVII/204/20 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzebiatów na lata 2021 – 2030.
2. Uchwała Nr V/48/24 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 28 sierpnia 2024 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2028.

3. Uchwałą Nr LXXII/550/23 Rady Miejskiej w Trzebiatowie z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu wspierania rodziny na lata 2024 – 2026.

4. Zarządzenie Nr 208/2020 Burmistrza Trzebiatowa z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie zasad i trybu postępowania przy udzieleniu zamówień, których wartość jest mniejsza od kwoty 130 000 złotych.

III. UZASADNIENIE KONIECZNOŚCI REALIZACJI.

Konieczność i obowiązek realizacji Programu wynika z:

- Obowiązku realizacji zadań własnych Gminy wynikającego z odrębnych ustaw.
- Realizacji celów i zadań Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.
- Gwarancji zabezpieczenia odpowiednich środków w budżecie.
- Konieczności usystematyzowania działań realizowanych i planowanych na rzecz osób dotkniętych uzależnieniem.
- Podniesienia poziomu i jakości życia osób dotkniętych uzależnieniem oraz ich rodzin i bliskich.
- Konieczności kompleksowego i systemowego podejścia do problemu uzależnienia.
- Potrzeby realizacji efektywnych działań z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień.
- Potrzeby identyfikacji obecnych problemów, rozeznania zasobów możliwych do zaangażowania w ich rozwiązywanie oraz opracowania optymalnych kierunków działań.

IV. DIAGNOZA.

Diagnoza problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz związanych z tym problemów społecznych dowodzi przemian, zarówno jakościowych, jak i ilościowych, jakie zaobserwowano w zakresie alkoholizmu i problemów związanych z narkotykami na przestrzeni ostatnich lat. Ponadto zmieniająca się rzeczywistość wpłynęła na rozwój uzależnień behawioralnych. Przemianom w tematyce uzależnień towarzyszą jednocześnie znaczące zmiany w sposobie podejścia do tego problemu i wprowadzanych oraz realizowanych działań.

Diagnoza lokalnych problemów społecznych została przeprowadzona w 2020 roku i objęła swoim badaniem spektrum problematyki związanej z obszarem uzależnień. W 2024 r. przeprowadzona została Diagnoza Problemów Przemocy na terenie Gminy Trzebiatów. Założenia i działania Programu na 2025 - 2027 rok zostały opracowane na podstawie analizy bieżącej sytuacji społecznej i potrzeb, diagnoz lokalnych zagrożeń społecznych oraz przemocy domowej oraz prowadzonej sprawozdawczości

statystycznej. Wynika z nich między innymi, że alkohol jest substancją psychoaktywną dostępną na terenie Gminy Trzebiatów całą dobę. W przeprowadzonej w 2020 roku wśród mieszkańców Gminy Trzebiatów ankiecie na pytanie : Jaka jest skala problemu uzależnień (alkohol i narkotyki) w Gminie Trzebiatów? 54,9% ankietowanych wskazało, że raczej wysoka 37,6% wskazało, że bardzo wysoka. Łącznie zaledwie 4,1 % ankietowanych wskazało odpowiedzi, że raczej niska. 52,3% mieszkańców gminy wskazuje, że spożycie alkoholu przez osoby dorosłe na terenie Gminy Trzebiatów znacznie się zwiększyło w ostatnich 10 latach. Jednocześnie 80,8% ankietowanych wskazało, że zwiększenie spożywania alkoholu nastąpiło wśród młodzieży. Równocześnie problematyka związana z zażywaniem narkotyków i dopalaczy w ocenie mieszkańców gminy stanowi znaczne zagrożenie. Skala problematyki związanej z zażywaniem narkotyków i dopalaczy przez osoby dorosłe w ocenie mieszkańców zwiększyła się w ostatnich 10 latach o ponad 80% a w śród młodzieży do 18 roku życia ponad 84%. Diagnoza problemów społecznych w gminie Trzebiatów jako pierwszy cel strategiczny wskazuje redukcję problemu uzależnień. Realizacja powyższego celu dotyczy oddziaływań informacyjnych w zakresie ryzyka związanego z piciem alkoholu oraz edukowania w zakresie sposobów minimalizowania strat wynikających z używania alkoholu, oddziaływań profilaktycznych, ale również wprowadzania ograniczeń dostępności substancji psychoaktywnych w tym alkoholu. Ograniczenie picia szkodliwego o 10% jest aktualnie jednym z dziewięciu priorytetów polityki zdrowotnej WHO, realizowanej do 2025 r. Alkohol jest bardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży w porównaniu z narkotykami. Wpływają na to względy ekonomiczne i powszechna dostępność. Alkohol spożywa 80% młodzieży w wieku 15 – 16 lat i blisko 93% w wieku 17 – 18 lat. Dlatego jednym z zadań Programu jest prowadzenie profilaktyki zaadresowanej do dzieci i młodzieży. Rekomendacje KCPU wskazują, że ok. 40% środków budżetu z tzw. korkowego powinno być przekazywane na profilaktykę i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Realizowane programów powinny wpływać na zmianę postaw i zachowań dzieci i młodzieży, nie można ograniczyć się do programów informacyjnych gdyż one powodują zmianę poziomu wiedzy, ale nie wpływają na zachowania. W związku z powyższym niezbędne jest korzystanie w tym zakresie z bazy programów rekomendowanych. Realizacja programów profilaktycznych stanowi integralny element lokalnej polityki ograniczenia zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży. Poza koniecznością realizacji powyższych programów dzieci i młodzież są adresatami wsparcia w formie socjoterapii, która jest metodą pomocową w prawidłowym rozwoju społecznym i emocjonalnym. W 2022 i 2023 roku w ramach środków Programu zabezpieczona została realizacja warsztatów socjoterapeutycznych, w których uczestniczyły dzieci w wieku od 6 do 10 lat.

Kolejnym obszarem obejmującym zakres oddziaływań Programu są uzależnienia behawioralne, które swoimi mechanizmami przypominają uzależnienia od substancji. Do tej kategorii zaliczamy między innymi hazard czy gry/internet. Problematyka tego zakresu w ostatnich latach uległa wzrostowi. Wśród

dzieci i młodzieży do 18 roku życia najczęściej korzysta ze smartfona, pozostając niemal w ciągłym kontakcie. Uzależnienie nazwane fonoholizmem dotyczy również najmłodszych grup wiekowych. Fundacja Dbam o Mój Z@sięg zebrała dane na temat nałogowego korzystania z telefonów komórkowych przez polską młodzież szkolną. Ogólnopolskie badania przeprowadzono w ponad 600 szkołach wśród młodzieży między 12 a 18 rokiem życia wskazało między innymi, że 84,2% uczniów używa smartfonów podczas przerw lekcyjnych, 2,7% uczniów czuje niepokój, kiedy nie ma telefonu pod ręką a 45,8% młodzieży stara się mieć telefon przy sobie zawsze – również kiedy zasypia i kiedy wstaje. Niepokojące są wyniki badania dotyczące dzieci w wieku 7-8 lat gdzie 86,6% dzieci ma swoje telefony i regularnie z nich korzysta a 92,4% z nich ma stały dostęp do Internetu. Uzależnienia behawioralne to hazard w tym zakresie notuje się w 2023 r. tendencje spadkową, gry hazardowe dotyczą 31,7% użytkowników z tego 27% dotyczy Totalizatora Sportowego. Obszar uzależnień behawioralnych to również korzystanie z Internetu gdzie skala osób korzystających w 2023 r. wzrosła na przełomie 5 lat o 9,1 %. Aktywnych w sieci jest ponad 8 na 10 Polaków mających 15 lat i więcej, tj. 83,3 % ogółu. Badania „Nastolatki 3.0” z 2022 r. pokazały, że 31% nastolatków w Polsce jest zagrożonych rozwinięciem zaburzenia związanego z problemowym używaniem Internetu w stopniu wysokim a kolejnych 8% w bardzo wysokim. Te same badania wskazały, że niemal 30% nastolatków w Polsce jest w sposób umiarkowany zagrożonych rozwinięciem problemowego korzystania z sieci społecznościowej, podczas gdy kolejne 12,7% w dużym stopniu. Użytkownicy Internetu w 2023 r. to łącznie 98,2% społeczności w Polsce, jednak nie ze wskazaniem ryzyka.

3.1. Diagnoza problematyki uzależnień w aspekcie rynku alkoholowego.

Rynek sprzedaży napojów alkoholowych jest ściśle związany z problematyką uzależnień oraz finansowaniem jej skutków. Spożycie alkoholu w Polsce rośnie, zwiększa się liczba zgonów powiązanych ze spożywaniem alkoholu. Ze względu na swoje właściwości alkohol powszechnie traktowany jest jako towar szczególny, który nie podlega zasadom wolnego rynku. W związku z tym jego sprzedaż poddawana jest określonym restrykcjom prawnym ograniczającym swobodę handlu. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) wskazuje, że najskuteczniejszym działaniem jest ograniczenie dostępności alkoholu. WHO podkreśla, że względy ekonomiczne nie stanowią obecnie ogranicznika, gdyż za średnie miesięczne wynagrodzenie z 2022 r. można było zakupić niemal 140% więcej butelek piwa 0,5 litra niż w 2002 r. łącznie 1889 butelek piwa. Na podobnym poziomie plasuje się zakup czystej wódki 40-procentowej w 2002 r. można było zakupić zaledwie 90 butelek a w 2022 r. już 219. Analogicznie do powyższej zmiany wzrosła w Polsce ilość spożytego alkoholu. W 2002 r. wypijaliśmy 6,63 litra 100% alkoholu w przeliczeniu na jednego mieszkańca a w 2022 r. 9,4 litra na mieszkańca. W Polsce ponad 80% osób dorosłych pozostaje konsumentami napojów alkoholowych. Statystyki wskazują, że w Polsce ponad 580 osób jest

uzależnionych od alkoholu, natomiast osób nadużywających alkoholu jest czterokrotnie więcej. Według WHO alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia ludzi, a ponad 200 rodzajów chorób i urazów jest ściśle powiązane z jego spożywaniem. Spożywanie alkoholu stanowi jedną z głównych przyczyn umieralności ludzi w Europie. W Polsce z powodu nadużywania alkoholu co roku umiera kilkanaście tysięcy osób. Co piąty pacjent podstawowej opieki zdrowotnej zgłasza się do lekarza z dolegliwościami mającymi związek z piciem alkoholu. W związku z powyższym niezbędne jest wprowadzanie ograniczeń dostępności. Najbardziej efektywną strategią redukcji poziomu spożywania alkoholu jest ograniczenie ekonomicznej i fizycznej dostępności napojów alkoholowych. Powyższe stanowi obszar działań na poziomie krajowym i lokalnym. Badania dowodzą, że im większa gęstość punktów sprzedaży napojów alkoholowych i dłużej działających punktów, tym większe problemy związane ze spożywaniem alkoholu. Kiedy alkohol jest łatwo dostępny wówczas konsumpcja rośnie, analogicznie obniżenie dostępności przyczynia się do zmniejszenia problematyki. **W związku z tym w gestii samorządów leży podejmowanie działań wprowadzających ograniczenia dostępności napojów alkoholowych, np. poprzez zakaz sprzedaży nocnej.**

Realizacja i finansowanie Programu jest ściśle powiązane z lokalnym rynkiem napojów alkoholowych. Uzyskiwane środki finansowe z opłat od zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w całości winne być przekazywane na finansowanie gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz placówek wsparcia dziennego. Ustawodawca zaznacza, że żaden inny cel i zadanie nie może być finansowane z tych środków. W skład budżetu wchodzi również dochody uzyskiwane ze sprzedaży napojów alkoholowych o pojemności do 300 ml tzw. „małpek”, które mają być przeznaczone na lokalną międzyresortową politykę przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Tabela nr 1. Punkty sprzedaży napojów alkoholowych.

Kategorie napojów alkoholowych	Łącznie punkty sprzedaży		Do spożycia poza miejscem sprzedaży		Do spożycia w miejscu sprzedaży	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
liczba punktów	116	104	59	47	57	57
liczba punktów sprzedaży do 4,5%	111	101	56	46	55	55
liczba punktów sprzedaży o 4,5% - 18%	84	79	50	42	34	37
liczba punktów sprzedaży powyżej 18%	77	72	52	43	25	29

Źródło : Urząd Miejski Trzebiatów

W ostatnich latach gminny rynek napojów alkoholowych notuje coroczną tendencję spadkową liczby punktów i wydanych zezwoleń. Jeżeli chodzi o punkty ze sprzedażą napojów alkoholowych przeznaczonego do spożycia poza miejscem sprzedaży to likwidacji podlegają małe sklepy na rzecz sklepów dużo powierzchniowych (na listopad 2024 r. 8 sklepów dużo powierzchniowych). Tendencja spadkowa dotyczy również punktów ze spożyciem napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży – lokale.

Tabela nr 2. Liczba Punktów i wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rodzaj punktu	Liczba punktów na terenie gminy		Liczba wydanych zezwoleń	
	2022 r.	2023 r.	2022 r.	2023 r.
sklep	58	47	155	131
lokal	63	57	125	121

Źródło : Urząd Miejski Trzebiatów

Dane wskazują, że Gmina Trzebiatów w 2023 r. liczyła 12 241 mieszkańców w wieku powyżej 18 roku życia. W związku z powyższym na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypadało 117 pełnoletnich mieszkańców. Uchwała Rady Miejskiej Nr LIII/456/18 z dnia 30 sierpnia 2018 r. reguluje lokalne prawo w zakresie maksymalnej liczby punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz zasad ich usytuowania. Nie ma podjętej regulacji dotyczącej wprowadzonych ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych.

Tabela nr 3. Wydane opinie w podziale na zawartość alkoholu przez GKRPA w sprawie zgodności lokalizacji i limitów punktów sprzedaży napojów alkoholowych

zawartość alkoholu	2022 r.	2023 r.
do 4,5% oraz piwo kat. A	58	47
od 4,%% do 18% kat. B	41	39
Powyżej 18% kat. C	32	30

Źródło : GKRPA w Trzebiatowie

W 2022 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydała 58 opinii w formie postanowień w zakresie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z przepisami prawa miejscowego, a w 2023 r. 50 postanowień. W badanych latach, podobnie jak w poprzednich, liczba punktów gdzie spożycie następuje w miejscu sprzedaży jest większa niż punktów gdzie spożycie następuje poza miejscem

sprzedaży. Gmina Trzebiatów jako miejscowość nadmorska ma znaczną ilość punktów działających sezonowo, dotyczy to zarówno sklepów jak i lokali.

Zależność profilaktyki i rynku sprzedaży napojów alkoholowych dotyczy obszaru finansowego. Środki uzyskiwane z wydanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu stają się źródłem zabezpieczającym działania profilaktyczne, informacyjne i edukacyjne oraz funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego. Podsumowując w skrócie, szkody wywołane nadmiernym spożywaniem alkoholu są „naprawiane” z uzyskanych z jego sprzedaży środków. Niewykorzystane dochody z „korkowego” i „małpkowego” w danym roku należy odpowiednio zwiększyć środki w kolejnej uchwale budżetowej.

Jednym z zadań finansowanych z powyższych środków jest działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzebiatowie.

3.2. Diagnoza problematyki uzależnień w wymiarze lokalnym.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na mocy art. 21 zapewnia bezpłatne leczenie osób uzależnionych od alkoholu w warunkach stacjonarnych i ambulatoryjnych. Na terenie gminy Trzebiatów nie ma placówki leczenia uzależnień. Mieszkańcy gminy mają natomiast dobry dostęp do specjalistycznej pomocy na terenie Gryfic i Kołobrzegu, które są oddalone 18 i 28 km od Trzebiatowa. Połączenia liniami kolejowymi i autobusowymi są dogodne (połączenia Trzebiatów – Kołobrzeg co godzinę, ostatni kurs z Kołobrzegu 21.00). Gmina Trzebiatów utrzymuje stałą współpracę z Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie oraz jego filią organizacyjną w Kołobrzegu. Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Kołobrzegu zabezpiecza nieodpłatną pomoc specjalistyczną i uczestnictwo naszych mieszkańców w programach profilaktycznych. Placówka lecznicza w Stanominie w 2022 r. zabezpieczyła w systemie stacjonarnym pełen proces leczenia (56 dni) 12 mieszkańcom z terenu Gminy Trzebiatów, natomiast w 2023 r. 13 mieszkańcom. Mieszkańcy naszej gminy korzystają z uczestnictwa w programach terapeutycznych prowadzonych w formie ambulatoryjnej. Na terenie Gminy Trzebiatów pomoc specjalistyczną mieszkańcy mogą uzyskać nieodpłatnie w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym i Punkcie Konsultacyjnym dla Osób Doznających Przemocy Domowej od poniedziałku do piątku. W 2022 roku w Punktach łącznie odbyło się 738 godzin konsultacji, a w 2023 r. 1008 godzin. Dodatkowo dostęp do poradnictwa został rozszerzony o konsultacje przeprowadzane przez terapeutę ds. uzależnień dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Jarominie, dwa razy w miesiącu po 2 godziny. W ramach rozszerzenia działalności poradnictwa od drugiej połowy 2023 r. zabezpieczone zostały oddziaływania edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową w formie realizacji programu korekcyjno –

edukacyjnego. Zajęcia odbywają się w formie indywidualnej w 2023 r. deklaracje uczestnictwa złożyło 7 uczestników.

Tabela nr 4. Konsultacje specjalistyczne w zakresie problematyki uzależnień i przemocy domowej w Trzebiatowie.

rok	liczba konsultacji ogółem/liczba osób	liczba konsultacji z podziałem na specjalistów
2022	Liczba konsultacji : 1164 Liczba osób : 408	- 247 konsultacji terapeutyczne ds. uzależnień - 174 konsultacji psycholog dziecięcy - 262 konsultacji prawnych - 136 konsultacje poradnictwa rodzinnego - 151 konsultacje ds. narkomanii - 194 konsultacje Punkt Konsultacyjny dla Osób Doznających Przemocy Domowej
2023	Liczba konsultacji : 1309 Liczba osób : 431	- 357 konsultacji terapeutyczne ds. uzależnień - 181 konsultacji psycholog dziecięcy - 360 konsultacji prawnych - 107 konsultacje poradnictwa rodzinnego - 109 konsultacje ds. narkomanii - 195 konsultacje Punkt Konsultacyjny dla Osób Doznających Przemocy Domowej

Źródło : dane Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego w Trzebiatowie

W ramach Punktu Konsultacyjnego dla Osób Doznających Przemocy Domowej prowadzona jest raz w tygodniu grupa wsparcia dla osób doznających przemocy. Adresatami zabezpieczanego wsparcia są również dzieci uzyskują pomoc w formie warsztatów socjoterapeutycznych. W 2022 r. odbyły się 22 godziny zajęć, a w 2023 r. 16 godzin łącznie uczestniczyło 21 dzieci. W każdym roku odbywa się nabór uczestników do „Akademii dla Rodziców” w 2023 r. podjęło swoje uczestnictwo 12 osób z czego 7 osób ukończyło i uzyskało certyfikat. Wachlarz pomocy dla rodzin pozostających w kryzysie jest w każdym roku przygotowywany jednak problem dotyczy naboru uczestników. Pomimo rozpowszechnianej informacji, bezpośrednich rozmów motywacyjnych osoby nie podejmują uczestnictwa, co skutkuje niejednokrotnie zakończeniem realizacji zadania. Niskie zainteresowanie podejmowania grupowych przedsięwzięć pomocowych w gminnej społeczności związane jest z znacznej części barierą utraty anonimowości.

W ramach działań motywacyjnych i wspierających działania realizują również członkowie Gminnej

Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania te są adresowane do osób i rodzin z problematyką uzależnienia od alkoholu.

Tabela nr 5. Liczba wniosków o leczenie odwykowe skierowanych do GKRPA i dyżury.

	2022 r.	2023 r.
Liczba wniosków skierowanych do GKRPA	57	66
Liczba dyżurów przeprowadzonych z osobami zgłoszonymi/członkami rodzin	103	124
Liczba osób zaproszonych na dyżury GKRPA	214	268

Źródło : GKRPA w Trzebiatowie

Kompleksowe zabezpieczenie zdiagnozowanych obszarów dysfunkcyjnych pozwala na uzyskanie efektów i zminimalizowanie czynników szkodliwych. Działania pomocowe niejednokrotnie są następstwem działań interwencyjnych. Zadania takie najczęściej realizowane i przeprowadzane są przez Policję.

Tabela nr 6. Czynności podjęte przez Policję wobec osób nietrzeźwych

Czynności podejmowane przez funkcjonariuszy Policji	2022 r.	2023 r.
Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	10	11
Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierujących na przestępstwo	28	25
Liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierujących na wykroczenie	2	0
Liczba wykroczeń z ustawy o wychowaniu w trzeźwości	68	28
Liczba wykroczeń o zakłócenie porządku publicznego pod wpływem alkoholu	98	58

Źródło : dane Komisariatu Policji w Trzebiatowie

Z uzyskanych danych wynika, że czynności podejmowane przez funkcjonariuszy Policji w związku z nadużywaniem alkoholu na przełomie badanych lat ulegają zminimalizowaniu. Trudno jednak ocenić stałą tendencję spadkową. Wyodrębnienie problematyki związanej z nadużywaniem alkoholu ułatwia dostępność przeprowadzania badania na zawartość alkoholu w trakcie interwencji. Zdiagnozowanie

problematyki związanej z nadużywaniem narkotyków i dopalaczy łączy się z utrudnieniem przeprowadzenia badania, gdyż testy nie ujmują pełnego wachlarza substancji psychoaktywnych.

Tabela Nr 7. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu uzależnień.

Rok	liczba rodzin którym przyznano pomoc	liczba rodzin, którym przyznano pomoc z tytułu alkoholizmu	liczba rodzin którym przyznano pomoc z tytułu narkomanii
2022	292	48	4
2023	261	34	4

Źródło : dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiatowie

Stałą tendencję spadkową w przekroju badanych lat, jak i wcześniejszych, obserwujemy w liczbie rodzin korzystających ogólnie ze świadczeń pomocy społecznej, w tym zjawisko to widoczne jest również w przypadku rodzin uzyskujących pomoc z tytułu przesłanki alkoholizmu czy narkomanii. W 2023 roku liczba rodzin, którym przyznano pomoc finansową z powodu narkomanii dotyczyła zaledwie 1,5% a z tytułu alkoholizmu ponad 13% ogółu rodzin objętych wsparciem. Zjawisko takie świadczy o poprawie kondycji finansowej gospodarstw domowych rodzin a nie tendencji spadkowej problemu uzależnień.

Tabela nr 8. Procedury Niebieskiej Karty.

Rok	liczba jednorazowo wszczętych procedur NK	liczba NK ze zdiagnozowanym problemem alkoholowym	liczba powołanych grup roboczych z członkiem Komisji	liczba posiedzeń grup diagnostyczno – pomocowych
2022	42	25	20	78
2023	50	31	31	80

Źródło : dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Trzebiatowie

Działania z zakresu przeciwdziałania przemocy łączą się z działaniami dotyczącymi problemów uzależnień, jak wynika z powyższych danych między około 60 % realizowanych procedur NK dotyczy rodzin ze zdiagnozowanym problemem alkoholowym. W związku ze zmianą przepisów prawa od 2023 r. we wszystkich procedurach ze zdiagnozowanym problemem uzależnienia lub nadużywaniu alkoholu do prac w grupie diagnostyczno – pomocowej powołany był członek GKRPA. Jednocześnie w 2023 r. członkowie GKRPA w trakcie pełnienia dyżurów wszczęli 3 procedury Niebieskiej Karty. Pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy ma charakter interdyscyplinarny a jej adresatami pozostają

wszyscy członkowie rodziny. Do działań zaangażowani są przedstawiciele ustawowo wskazanych podmiotów jak i zatrudnieni specjaliści.

Badania pokazują, że w rodzinach z problemem alkoholowym do przemocy dochodzi dwa razy częściej niż w rodzinach, w których problem ten nie występuje. Statystyki ogólnopolskie jak i lokalne wskazują, iż ok. 60% procedur NK dotyczy interwencji wobec osób stosujących przemoc w stanie nietrzeźwym. Powyższe wskazuje, że spożywanie alkoholu i nietrzeźwość jest poważnym czynnikiem ryzyka przemocy domowej.

3.3. Kierunki działań.

Diagnoza zagrożeń społecznych w zakresie uzależnień wskazuje jednoznacznie, że należy kontynuować podejmowane dotychczas zadania. Profilaktyka stanowi podstawę działań zapobiegawczych i minimalizujących. **Profilaktyka** oznacza świadome działanie, nastawione na jednostki lub grupy społeczne mające na celu zapobieganie różnorodnym problemom zanim one wystąpią. Kluczowe jest sformułowanie "zanim" gdyż to stanowi faktyczny cel oddziaływań profilaktycznych. Właśnie takim działaniem jest **profilaktyka uzależnień** gdyż w odniesieniu do jednostek i grup ma ona na celu ograniczenie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobiegania różnorodnym problemom z tym związanym zanim one wystąpią.

Funkcje :

- eliminowaniu lub redukowaniu wpływu znaczących czynników ryzyka używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych,
- osłabieniu czy kompensowaniu poprzez wzmocnienie czynników chroniących.

W związku z powyższym konstruowanie programów profilaktycznych musi uwzględnić wiedzę o czynnikach ryzyka i mechanizmach ich osłabienia. Skuteczność profilaktyki łączy się z działaniami edukacyjnymi i informacyjnymi. Profilaktyka z definicji jest działaniem uprzedzającym a nie naprawczym. Należy podkreślić, że działania profilaktyczne kierowane do określonych grup są korzystne dla całej społeczności. Prawidłowo prowadzone ograniczają rozwój negatywnie ocenianych zjawisk i pozwalają oszczędzić energię i środki, które będą konieczne wtedy, gdy w przypadku zaniechania profilaktyki negatywne zjawiska przybierają ostrzejszą, bardziej dolegliwą formę. Odpowiednia profilaktyka, prowadzona na wszystkich szczeblach, może chronić społeczeństwo przed ponoszeniem wysokich kosztów działań naprawczych. Podstawy profilaktyki zakładają, że aby uzyskać pozytywne efekty niezbędna jest cykliczność.

Zabezpieczenie dostępności poradnictwa specjalistycznego z uwzględnieniem zdiagnozowanych potrzeb społeczności lokalnej. Adresowanie pomocy do wszystkich grup ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych w myśl „Konwencji o prawach osób Niepełnosprawnych”.

Niezbędnym czynnikiem minimalizującym przedmiotową problematykę jest wprowadzanie ograniczeń dostępności sprzedaży alkoholu, gdyż sama edukacja i profilaktyka nie wpłynie na zmianę i zakres szkód wywołanych alkoholem. Połączenie działań profilaktycznych, zabezpieczenia pomocy specjalistycznej oraz ograniczenie dostępności alkoholu daje szansę na zminimalizowanie szkód jakie to zjawisko niesie ze sobą. Stałe monitorowanie problematyki uzależnienia od alkoholu od lat wskazuje, że jest to obszar jednej z głównych dysfunkcji społecznych.

V. ANALIZA SWOT.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - warsztaty socjoterapeutyczne dla dzieci, - bezpłatne konsultacje specjalistyczne w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjny - wsparcie świadczone w Punkcie Konsultacyjnym do Osób Doznających Przemocy - certyfikowani specjaliści przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - realizacja programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc, - działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - działalność Zespołu Interdyscyplinarnego - wykwalifikowana kadra specjalistyczna, - oferta terapeutyczna dla rodzin, - działalność placówek wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym, - działalność szkolnych wolontariatów, - współpraca jednostek i służb działających na terenie gminy - realizacja szkolnych programów profilaktycznych, - prowadzenie edukacji społecznej, - współpraca przedstawicieli placówek oświatowych, placówek wychowawczo - 	<ul style="list-style-type: none"> - brak placówek wsparcia dziennego realizujących program socjoterapeutyczny dla dzieci. - brak motywacji wśród dzieci i młodzieży do korzystania z alternatywnych form spędzania czasu wolnego, - brak organizacji zrzeszających młodzież, - wzrastająca liczba osób eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi, - niewystarczająca świadomość społeczności lokalnej na temat uzależnień behawioralnych, - brak organizacji zajmujących się problemem uzależnień, - niechęć osób z problemem alkoholowym do podjęcia leczenia, - niskie zaangażowanie organizacji pozarządowych w działalność profilaktyczną obszaru uzależnień, - brak inicjatywy i zaangażowania ze strony rodziców do działań w obszarze problematyki uzależnień i edukacji.

<p>opiekuńczych i pełnomocnika ds. profilaktyki w zakresie opracowywania działań profilaktycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowana kadra zawodowa wspierająca proces wychowawczy, - asystentura rodziny, - zabezpieczenie osób bezdomnych w zakresie lokalowym i terapeutycznym, - edukacja skierowana do seniorów. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie programów profilaktycznych na terenie placówek oświatowych i opiekuńczo – wychowawczych, - wzrost zainteresowania zdrowym stylem życia, - realizowane akcje i kampanie informacyjne, - edukacja społeczna, - wzrost świadomości społecznej dotyczący możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie - systematyczne podnoszenie kwalifikacji kadry zajmującej się profilaktyką uzależnień i wsparciem specjalistycznym, - realizacja przez placówki oświatowe wywiadówek profilaktycznych dla rodziców, - prowadzenie działalności informacyjnej, - oddziaływania interdyscyplinarne adresowane do rodzin wymagających specjalistycznej pomocy, - podejmowanie wspólnych inicjatyw w zakresie profilaktyki między jednostkami gminy. 	<ul style="list-style-type: none"> - niekontrolowany dostęp dzieci i młodzieży do Internetu, - ograniczona współpraca rodziców w zakresie oddziaływań profilaktycznych, - rozpad więzi rodzinnych, - rodziny z wielopoziomowym problemem dysfunkcji, - wyjazd młodych, wykształconych osób z gminy, - spożywanie napojów alkoholowych oraz zażywanie środków psychoaktywnych przez osoby małoletnie, - społeczna akceptacja zachowań i zjawisk powszechnie uznawanych za dysfunkcyjne, - wysoka dostępność substancji psychoaktywnych, - brak wprowadzonych ograniczeń sprzedaży alkoholu, - lekceważący stosunek wobec przyjmowania substancji psychoaktywnych i alkoholu, - brak systemu konsekwentnego przymusu leczenia odwykowego. - narastająca agresja wśród dzieci i młodzieży (zjawisko hejtu), - szkody społeczne spowodowane nadużywaniem alkoholu (demoralizacja małoletnich, przemoc), - konsekwencje zdrowotne picia alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.

VI. CELE PROGRAMU.

Cel główny.

Ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających ze spożycia alkoholu, zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Podniesienie świadomości lokalnej społeczności w zakresie szkodliwości uzależnień dla zdrowia oraz prowadzenie skoordynowanych oddziaływań profilaktycznych, edukacyjnych, pomocowych i rehabilitacyjnych.

Cele szczegółowe:

1. Upowszechnianie oraz zwiększenie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń i szkód wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.
2. Zwiększenie i zapewnienie dostępności zintegrowanej profilaktyki.
3. Rehabilitacja i redukcja szkód wywołana uzależnieniami.
4. Promocja zdrowego stylu życia, wzmacnianie czynników chroniących przed uzależnieniami oraz przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym wśród mieszkańców Gminy Trzebiatów.
5. Upowszechnianie wiedzy i edukacja w zakresie uzależnień od alkoholu, narkotyków i zjawisk behawioralnych.
6. Zabezpieczenie specjalistycznej pomocy i zwiększenie jej dostępności dla osób i rodzin uwikłanych w problematykę szkodliwego używania lub uzależnienia od alkoholu i narkotyków .
7. Zapewnienie dostępności profesjonalnej pomocy w zakresie przemocy domowej.
8. Ograniczenie fizyczne dostępności alkoholu.
9. Wypracowanie współpracy przy realizacji zadań z zakresu uzależnień z organizacjami pozarządowymi.
10. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób realizujących zadania w obszarze uzależnień i przemocy.

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Uwzględnione w Programie cele są zgodne z wytycznymi wskazanymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025.

VII. ZADANIA PROGRAMU.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

L.p.	Działania	Wskaźniki	Okres realizacji i realizatorzy
1	Zabezpieczenie i utrzymanie pomieszczeń Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego (PIK) w tym rozszerzenie oferty.	- ilość pomieszczeń - ilość godzin odbytych konsultacji - liczba zakupionych materiałów - liczba zatrudnionych specjalistów	2025 - 2027 Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS)
2	Umożliwienie osobom uzależnionym od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych uczestnictwa w programach terapeutycznych i rehabilitacji poprzez dofinansowanie placówek leczniczych.	- liczba osób objęta programami terapeutycznymi	2025 – 2027 podmioty/osoby zewnętrzne (umowa/oferta)
3	Dofinansowanie programów/warsztatów rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych pozostających w abstynencji, w ramach redukcji szkód, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych i ich rodzin.	- liczba programów/warsztatów - liczba uczestników	2025 – 2027 podmioty w ramach oferty programowej
4	Zabezpieczenie kosztów przeprowadzania badań w zakresie uzależnienia przez biegłych sądowych i wniosków kierowanych do Sądu.	- liczba osób skierowanych - liczba wydanych opinii - liczba wniosków do Sądu	2025 – 2027 Sąd Rejonowy i biegli sądowi
5	Zabezpieczenie wsparcia działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w Domu Pomocy Społecznej w Jarominie	- liczba osób konsultowanych - liczba godzin konsultacji	2025 – 2027 OPS
6	Realizacja działań motywacyjnych i kierujących na leczenie odwykowe osób uzależnionych	- liczba wniosku o zobowiązanie do leczenia - liczba dyżurów GKRPA - liczba osób zmotywowanych	2025 – 2027 GKRPA

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrona przed przemocą domową w tym podnoszenie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania.

L.p.	Działania	Wskaźniki	Okres realizacji i realizatorzy
1	Zabezpieczenie poradnictwa specjalistycznego dla osób doznających przemocy domowej	- liczba osób - liczba konsultacji	2025 – 2027 OPS

2	Zabezpieczenie i prowadzenie działalności PIK dla osób z problemem alkoholowym i używających innych środków psychoaktywnych oraz ich rodzin jak również osób doznających przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba konsultacji prawych - liczba konsultacji psychologa - liczba konsultacji terapeuty ds. uzależnień - liczba konsultacji poradnictwa rodzinnego - liczba osób, które odbyły konsultacje - liczba specjalistów 	2025 – 2027 OPS
3	Oddziaływania edukacyjne skierowane do osób stosujących przemoc domową	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uczestników - liczba godzin 	2025 – 2027 OPS
4	Zabezpieczenie poradnictwa i konsultacji dla rodzin, w których występuje problem używania środków psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba konsultacji - liczba osób 	2025 – 2027 OPS
5	Organizowanie lub finansowanie szkoleń podnoszących kompetencje zawodowe osób realizujących zadania przeciwdziałania przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba szkoleń - liczba uczestników 	2025 – 2027 OPS, zewnętrzni wykonawcy
6	Organizowanie lub finansowanie szkoleń dla osób pracujących w obszarze problemów związanych z uzależnieniami	<ul style="list-style-type: none"> - liczba szkoleń - liczba uczestników 	2025 – 2027 OPS, zewnętrzni wykonawcy
7	Organizowanie i finansowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin zagrożonych lub dotkniętych problemem uzależnień i przemocą domową	<ul style="list-style-type: none"> - liczba godzin warsztatów - liczba uczestników 	2025 – 2027 OPS, PIK
8	Wsparcie finansowe prowadzonych placówek wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym	<ul style="list-style-type: none"> - liczba placówek - liczba uczestników 	2025 – 2027 powierzenie zadania w trybie konkursowym Urząd Miejski

3. Prowadzenie profilaktyki w formie działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomani i uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

L.p.	Działania	Wskaźniki	Okres realizacji i realizatorzy
1	Organizowanie, finansowanie, realizowanie programów profilaktycznych znajdujących się w bazie programów rekomendowanych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba działań - liczba uczestników 	2025 – 2027 OPS, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo – wychowawcze, zewnętrzni wykonawcy

2	Realizacja programów/działań z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia psychicznego	- liczba działań - liczba odbiorców	2025 – 2027 OPS, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo – wychowawcze, zewnętrzni wykonawcy
3	Organizowanie szkoleń przygotowujących nauczycieli do realizacji programów z systemów rekomendacji	- liczba szkoleń - liczba uczestników	2025 – 2027 OPS, zewnętrzni wykonawcy
4	Zabezpieczenie działań rówieśniczych w obszarze profilaktyczno – edukacyjnym	- liczba działań - liczba odbiorców	2025 – 2027 OPS, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo – wychowawcze, zewnętrzni wykonawcy
5	Współfinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zawierających elementy ukierunkowane na problematykę zdrowotną alkoholową, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych	- liczba działań - liczba odbiorców	2025 – 2027 OPS, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo – wychowawcze, zewnętrzni wykonawcy
6	Realizacja działań profilaktyczno - edukacyjnych mających na celu promocję zdrowego stylu życia i zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	- liczba działań - liczba odbiorców	2025 – 2027 OPS, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo – wychowawcze Policja zewnętrzni wykonawcy
7	Realizacja działań profilaktyczno – edukacyjnych adresowanych do rodziców/opiekunów	- liczba działań - liczba odbiorców	2025 – 2027 OPS, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo – wychowawcze, Policja, zewnętrzni wykonawcy
8	Realizacja działań zmierzających do ograniczenia dostępności różnych substancji psychoaktywnych	- liczba działań - liczba uczestników - liczba materiałów	2025 – 2027 OPS, Rada Miejska, Policja,

9	Przygotowanie, zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych, profilaktycznych i informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych i przemocy.	- liczba materiałów - liczba działań - liczba odbiorców	2025 – 2027 OPS, zewnętrzni wykonawcy
10	Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie FAS i FASD	- liczba działań - liczba materiałów - liczba odbiorców	2025 – 2027 OPS, placówki oświatowe, zewnętrzni wykonawcy
11	Zabezpieczenie zakupu nagród, materiałów edukacyjno - informacyjnych, gadżetów profilaktycznych, artykułów biurowych i spożywczych, niezbędnych do realizacji działań związanych z problemem uzależnień, profilaktyką oraz promocją zdrowia	- liczba materiałów - liczba działań - liczba konkursów - liczba nagród	2025 – 2027 OPS, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo – wychowawcze, zewnętrzni wykonawcy
12	Organizacja i prowadzenie kampanii edukacyjnych, spotkań i festynów promujących abstynencję i zdrowy styl życia wolny od uzależnień i zdrowie psychiczne.	- liczba działań - liczba odbiorców	2025 – 2027 OPS, Urząd Miejski, placówki oświatowe, placówki opiekuńczo – wychowawcze, Policja, zewnętrzni wykonawcy
13	Realizacja wyjazdów z programem profilaktycznym w okresie lata i zimy dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień i przemocy pozostających w kryzysie.	- liczba działań - liczba uczestników	2025- 2027 OPS, zewnętrzni wykonawcy
14	Podejmowanie działań edukacyjnych wobec sprzedawców napojów alkoholowych	- liczba działań edukacyjnych	2025 – 2027 OPS, Policja, GKRPA, zewnętrzni wykonawcy

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

L.p.	Działania	Wskaźniki	Okres realizacji i realizatorzy
1	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	- liczba działań	2025 – 2027 OPS, Urząd Miejski

2	Powierzenie wykonywania zadań w zakresie zdrowia publicznego organizacjom pozarządowym	- liczba zadań - liczba odbiorców	2025 – 2027 OPS, Urząd Miejski
3	Prowadzenie ankiet i diagnoz problemów społecznych w tym uzależnień i przemocy domowej	- liczba opracowanych materiałów	2025 – 2027 OPS, Urząd Miejski
4	Edukacja członków GKRPA wraz z kosztami dojazdów	- liczba szkoleń - liczba uczestników	2025 – 2027 GKRPA

5. Ograniczenie dostępności Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

L.p.	Działania	Wskaźniki	Okres realizacji i realizatorzy
1	Opiniowanie przez członków GKRPA wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	- liczba postanowień - liczba punktów	2025 – 2027 GKRPA
2	Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń. Zabezpieczenie kosztów dojazdu członkom GKRPA do punktów	- liczba kontrolowanych punktów	2025 – 2027 GKRPA, UM
3	Podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku zgłoszenia sprzedaży napojów alkoholowych małoletnim i osobom nietrzeźwym	- liczba interwencji - liczba odebranych koncesji	2025 – 2027 GKRPA

VIII. DZIAŁALNOŚĆ I ZASADY WYNAGRODZEŃ CZŁONKÓW GKRPA.

1. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania problemów Alkoholowych w Trzebiatowie zostali powołani Zarządzeniem Nr 202/2020 Burmistrza Trzebiatowa z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie powołania i odwołania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzebiatowie w oparciu o art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zarządzeniem Nr 30/2024 Burmistrz Trzebiatowa w dniu 28 czerwca 2024 r. powołał dodatkowego członka GKRPA w Trzebiatowie a Zarządzeniem Nr 37/2024 r. z dnia 12 lipca 2024 r. wprowadzone zostały zmiany Zarządzenia Burmistrza 30/2024 r. Członkowie GKRPA podejmują działania ujęte w Regulaminie Organizacyjnym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzebiatowie wprowadzonym Zarządzeniem Nr 360/2017 Burmistrza Trzebiatowa z dnia 4 grudnia 2017 r.

2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzebiatowie przysługuje wynagrodzenie obliczone na podstawie minimalnego wynagrodzenia za pracę, wynikające z art. 2 ust.4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę w następujących wysokościach:

- Przewodniczący GKRPA za czynności podstawowe objęte regulaminem oraz uczestnictwo w posiedzeniach grup diagnostyczno – pomocowych i Zespołu Interdyscyplinarnego - 18%
- Wiceprzewodniczący GKRPA za czynności podstawowe objęte regulaminem oraz uczestnictwo w posiedzeniach grup diagnostyczno - pomocowych – 12%
- Sekretarz GKRPA za czynności podstawowe objęte regulaminem oraz uczestnictwo w posiedzeniach grup diagnostyczno - pomocowych – 20%
- Członkowie GKRPA za czynności podstawowe objęte regulaminem oraz uczestnictwo w posiedzeniach grup diagnostyczno - pomocowych – 10%

Za niepodjęcie w miesiącu dyżuru i niewykonanie przydzielonego zadania ustala się potrącenie w wysokości 50% wynagrodzenia podstawowego. Potrącenia dokonuje się z bieżącego rozliczenia.

3. Za udział w posiedzeniu Komisji przysługuje dodatkowo wynagrodzenie w wysokości 120 zł.

- w przypadku nieobecności w posiedzeniu członka Komisji wynagrodzenie nie przysługuje.

4. Za przeprowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń za jeden punkt członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 40 zł.

5. Rozliczenie wynagrodzenia sporządza Sekretarz Komisji za dany miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie podlega potwierdzeniu przez Przewodniczącego Komisji lub pod jego nieobecność przez Wiceprzewodniczącego Komisji.

6. Wynagrodzenia wypłacane będą nie później niż do 10 dnia kolejnego miesiąca, na podstawie rozliczenia wynagrodzeń przedłożonego przez Sekretarza.

7. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Trzebiatowie przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową na zasadach określonych w przepisach dotyczących zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej.

IX. ADRESACI PROGRAMU

Program swym zasięgiem obejmuje osoby przebywające lub mieszkające na terenie Gminy Trzebiatów. W części profilaktycznej jest to ogół społeczeństwa, ale przede wszystkim dzieci i młodzież, w tym z grup ryzyka. W części dotyczącej leczenia Program adresowany jest do osób używających alkoholu w sposób szkodliwy i uzależnionych od niego a także do osób żyjących w otoczeniu uzależnionego. Zakres działań skierowany jest również do osób/rodzin dotkniętych problemem przemocy, narkomanii i uzależnień behawioralnych. Adresatami programu pozostają również osoby, które realizują zawodowo działania w zakresie wsparcia rodzin pozostających w kryzysie.

X. REALIZATORZY I PARTNERZY

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025 - 2027 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiatowie Partnerami realizującymi zadanie pozostają:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny
- Placówki oświatowe i opiekuńczo - wychowawcze
- Policja
- Urząd Miejski
- Trzebiatowski Ośrodek Kultury i organizacje pozarządowe
- Podmioty/osoby zewnętrzne

XI. ŹRÓDŁA FINASOWANIA

Zadania Programu będą w kompetencjach jednostek samorządu terytorialnego. Finansowane są ze środków własnych gminy pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze sprzedaży napojów alkoholowych do 300 ml pojemności.

XII. KONTROLA REALIZACJI PROGRAMU

1. Realizator Programu prowadzi bieżący monitoring i ewaluację realizacji zadań.
2. Pełnomocnik w Ośrodku Pomocy Społecznej sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który Burmistrz przedkłada Radzie Miejskiej w Trzebiatowie w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

3. Realizator do 30 marca kolejnego roku sporządza i przedkłada Radzie Miejskiej w Trzebiatowie sprawozdanie z realizacji zadań ujętych w programie.

Opracowanie : Magdalena Michniewicz